

L 410 se vrací na výsluní a dobývá svět

9.12.2024 - Jan Černý, Jana Tocháčková | Exportní garanční a pojišťovací společnost

Když mu bylo 15 let, učil se létat na větroni a dodnes vzpomíná na odřeniny z ovládání výškových klapek. Nyní „kopilotuje“ společnost Aircraft Industries, kunovického výrobce, který jako jeden z mála na celém světě dokáže vlastní letadlo vyvinout a také kompletně vyrobit. Nad tím, jak se společnosti daří, kam zamíří její další letouny a co v budoucnu chystá, se zamýšlí Michal Geist, člen představenstva firmy a viceprezident Omnipol Michal Geist.

Od 15 let jste se učil létat na větroni, jak na to vzpomínáte? A létáte ještě?

Bavilo mě to, ale pamatuji si, že když jste si nedával pozor, tak jste si při vytahování klapek na větroni Blaník skřípl na dlani kůži. Tehdy se to stalo každému z nás začátečníků a říkalo se tomu klapková nemoc. Ale to je dávno a od té doby jsem nelétal. A pokud jde o naši čtyřtřicetistku, tak tu bych ani pilotovat neuměl.

Za 55 let jste v Kunovicích vyrobili přes 1200 kusů letadel L 410 a část z nich ještě létá...

Ano, ve službě je stále přes 300 strojů.

Jak je možné, že stále slouží tak vysoký počet čtyřtřicetistek?

Je to zejména tím, že L 410 byly od samého začátku konstruovány pro provoz v nepříznivých podmínkách, což dělá stroj také velmi spolehlivým. Zároveň v tom hraje i roli dlouhá životnost, která je 30 tisíc letových hodin. Průměrný nálet je přitom 700 až 1000 hodin ročně, takže to vychází na 30 až 40 let. U nové generace L 410 navíc doufáme, že se životnost po splnění náležitých zkoušek zvedne až na 45 tisíc hodin. Při stejném náletu by pak byla životnost letounu 45 až 50 let.

Jaký je dnes nejdéle sloužící stroj?

Je to letoun L 410 MA, který byl vyrobený v roce 1979, a dodnes je v provozu na Filipínách. Je to standardní pasažérská verze s Valtrovými motory.

Dokázal by pilot z roku 1979 ovládat nejnovější generaci L 410 a naopak ten současný, uměl by létat se starým strojem? Zvenku se totiž sice engéčko podobá prvním strojům, vnitřkem se ale velmi liší.

Letadla jsou si vizuálně opravdu podobná, ale rozdíly tam samozřejmě jsou. K těm nejvýraznějším patří rozdíly v avionice, bezpečnostních systémech a také interiér vypadá jinak. Samozřejmě i motory jsou jiné, dneska dosahují daleko větších výkonů při lepší ekonomice provozu, odvezeme tedy více cestujících i více nákladu.

Abych vám ale odpověděl, současný pilot by uměl pilotovat letadlo ze sedmdesátých let, ovšem pilot ze sedmdesátých let by potřeboval školení na ovládání nových systémů.

Kdo jsou vaši zákazníci. Kam směřují vaše letadla?

Největší zájem o L 410 projevují země ve střední a jihovýchodní Asii, dále pak v Africe či v jižní Americe. Dodáváme ale i do Evropy, takže se dá říct, že směřují do celého světa.

Kdo je typickým zákazníkem?

Nemáme typického zákazníka. Dodáváme aerolinkám i státním zákazníkům. Letouny odletěly letos do Senegalu, další zamířily do Chile, kde budou létat v barvách tamního provozovatele vnitrostátních letů společnosti Aerocardal. Další dva stroje zamíří do Polska k tamní pohraniční stráží.

Co vaši zákazníci od letadla čekají?

Naši zákazníci chtějí letadlo do nepohody. L 410 totiž mohou fungovat v extrémních teplotních podmínkách, létat mohou v -50 i +50 stupních celsia. Stroje z Kunovic také umí přistávat na nezpevněných drahách o délce 500 metrů. A právě to naši zákazníci preferují.

Příkladem je i nepálské letiště Lukla, kde L 410 přistává. Normální letadlo tam totiž poslat nemůžete. Musíte tam poslat stroj, který je vyrobený pro takto náročné podmínky.

V čem jsou čtyřistadesítky lepší oproti konkurenci?

L 410 jsou úžasné. Mají vynikající letové vlastnosti, výbornou ekonomiku provozu i variabilní interiér. Verzí interiéru je několik, například pasažérská, nákladní, pro výsadkáře či patrolovací. I díky tomu je použitelnost letounů obrovská. Čtyřistadesítky jsou navíc velmi spolehlivé, což dokazuje i to, že jsme letos oslavili výročí 55 let od prvního letu.

OMNIPOL, kde zastáváte post viceprezidenta pro finance, akvírovala kunovického výrobce před dvěma lety. Jak se firmě Aircraft Industries daří dneska?

OMNIPOL kunovického výrobce letounů zachránil. Majetkově vstoupil do Aircraft Industries po zavedení sankcí vůči Ruské federaci, přičemž právě do této země společnost vyvážela většinu vyrobených letadel. Tím, že došlo k akvizici ze strany skupiny OMNIPOL a nedošlo k přerušení výroby, byla společnost zachráněná. Myslím si, že bez tohoto kroku by tu už dnes nebyla. A jak se společnosti daří? Velmi dobře, máme spoustu nových zákazníků po celém světě.

V těžkém období po roce 2022 jste získali záruku EGAP Plus - garanci speciálně určenou právě pro firmy, na které dopadla válka na Ukrajině. Jak vám pomohla?

Záruka EGAP Plus byla pro nás hodně důležitá. Načerpání úvěru se zárukou EGAP pomohl firmě překlenout období po akvizici, kdy jsme se vypořádávali se ztrátou klíčového trhu, a podržel nás až do doby, než se vybudovaly nové trhy a podepsaly nové kontrakty.

Nové zákazníky jsme získali i díky tomu, že jsme v tomto kritickém mezidobí nemuseli zastavit výrobu v Aircraft Industries. A právě v tomto byla důležitost úvěru, který nám byl poskytnut.

Jak se vám podařilo dostat se tak rychle zpátky do formy a nahradit výpadek tak velkého trhu?

Důležitou roli v tom sehrál OMNIPOL, který letos slaví 90 let, a který má historicky pokrytou řadu trhů. Do Uzbekistánu, Kazachstánu byly například v minulosti realizovány generální opravy letadel L-39 (vyráběné v AERO Vodochody AEROSPACE - pozn. red.), a došlo tak po roce 2022 k navázání spolupráce, která nebyla nikdy přerušena. OMNIPOL ale pronikl i na další trhy, jako je například Senegal, což fabriku nastartovalo.

A samozřejmě zásadní podíl na tom má i tým lidí, který tady pracuje. Jsou to srdcaři, bez kterých by se to nikdy nepovedlo. Věřili, že se komplikované období podaří překonat, a zůstali s námi.

Zmínil jste důležitou zakázku do Senegalu. Kolik letounů tam míří?

Zakázka je v tuto chvíli na pět strojů. Pro Aircraft Industries to znamená návrat do Afriky a navázání na dlouholetou tradici, kterou L 410 na tomto kontinentu měla.

Důvod, proč si naše letouny Senegal vybral je, že čtyřistadesítka jednoznačně splnila požadavky, které senegalská strana měla. Důležitou roli totiž hrál faktor, že letadlo bylo opravdu stavěné na provoz v těch nejnáročnějších podmínkách. Naši noví zákazníci vědí, že L 410 takové jsou a jednoznačně to oceňují.

Právě při exportu letounů do Senegalu jste se opět spojili s pojišťovnou EGAP. Co vás k tomu vedlo?

Někteří naši zákazníci požadují, abychom zároveň s letadlem nabídli i možnost exportního financování, což by bez pojištění nebylo možné. Na základě spolupráce, kterou OMNIPOL s EGAPem dlouhodobě má, víme, že odbornost, která je na straně EGAPu, zaručuje, že budeme schopni nabídnout takové podmínky a takový produkt, který náš zákazník požaduje. Vážíme si takové spolupráce a věříme, že to nebyla poslední společná zakázka.

V leteckém průmyslu působíte jako manažer dlouho, ale v Kunovicích jste teprve od ledna. Jak se vám tady líbí?

O letadla se zajímám od druhé třídy, takže si velmi vážím, že mohu být součástí týmu v Aircraft Industries. Fabrika, kde pracují opravdoví srdcaři, je úžasná. Být tady je radost.

Michal Geist:

Viceprezident pro finance společnosti OMNIPOL a člen představenstva Aircraft Industries Michal Geist vystudoval Provozně ekonomickou fakultu České zemědělské univerzity v Praze. Profesně se specializuje na oblast financí, působil například na pozici finančního a později výkonného ředitele v LOM Praha. Ve společnosti OMNIPOL působí na pozici viceprezident pro finance od roku 2022. Od roku 2024 je i členem představenstva Aircraft Industries.

Aircraft Industries:

Aircraft Industries s více než osmdesátiletou tradicí letecké výroby se zabývá vývojem, výrobou, prodejem a servisem letounů L 410. Intenzivně se věnuje výzkumu, vývoji a nabízí kooperace firmám nejrůznějších oborů. Společnost také provozuje neveřejné mezinárodní letiště Kunovice a je zřizovatelem Střední školy letecké.

EGAP

Exportní pojišťovna EGAP v letošním roce podepsala s exportéry různých velikostí stovku pojistných smluv za víc než 39 miliard korun. Za celou dobu své existence EGAP podpořil vývoz českých firem v objemu přesahujícím bilion korun do 130 zemí světa.

EGAP neboli Exportní garanční a pojišťovací společnost a.s. je státem vlastněná úvěrová pojišťovna se zaměřením na tržně nepojistitelná politická a komerční rizika spojená s financováním vývozu zboží, služeb a investic z České republiky.

<https://www.egap.cz/cs/l-410-se-vraci-na-vysluni-dobyva-svet>